

KMETSKI LIST

Štev. 1

Ljubljana, 1. januarja 1941

Leto XXIII.

V zarji mladine

Novo leto velja mladosti, velja mladini. Morda je bilo malo trenutkov v zgodovini, ko je mladina igrala tako pomembno vlogo, kakor jo igra danes.

Ko to svojo izpoved podajamo, pa nika- kor nočemo trditi, da je vse, kar je po letih mlado, tudi po življenjski sili tako, da ima pr- vico na naslov mladosti. Veliko letnih mladih sil bi želelo, da se jim prizna prednost in pr- venstvo samo zaradi rojstnega datuma. Okrog tega je veliko bojov in dosti nezadovoljnosti. V odgovor na te nejevoljne duhove vprašamo samo: Ali je bila vsa VODNIKOVA mladina sestavljena iz samih VODNIKOV? Ali je bi- la vsi Prešernova mladina sestavljena iz samih Prešernov? Koliko je pomenila mladina okrog Danteja in koliko je dala za bodočnost?

Mladi rod,

ki dorašča v veliko dobo, mora šele z dejanji dokazati, da je te dobe vreden, potem lahko govori o pravicah do nje.

Ako bi ssdali mladino po pisanju nekate- rih listov, ki jih vodijo ljudje, kateri niso nik- dar okusili, kaj je očetovska skrb ali materin- sko požrtvovanje, potem bi našo mladino sploh prekleli. Mi pa nasproti temu vemo, da je da- našnja slovenska napredna mladina po kmetih in po mestih idejni dedič tistega rodu, ki je z besedo, idejo in krvjo razbijal verige naše- ga suženjstva in polagal prve temelje za bo- dočnost, o kakršni je narod sanjal sto in sto- letja. Zato je ta naš mladi rod nekaterim ta- ko tuj in nevšečen, da ga dolže vseh mogočih grehov in napak.

Odkritost in svoboda

V resnici se nam zdi, da je ves krik proti sedanji mladini samo spričevalo ubožnosti ti- stih ljudi, ki ne morejo razumeti, da vse na svetu mine. Ne morejo razumeti, da noben monopol ni več. Življenje je večno gibanje, večno prenavljanje in presojevanje.

Današnja mladina je sad razmer, iz kate- rih je izšla. Ako hoče biti poštena — in to je vselej največja odlika mladine — mora biti do skrajnosti odkritosrčna in brezkompromisno svobodna.

Iz knjige, ki jo je mladina nedavno poklo- nila slovenski javnosti, vidimo, da jo odliku- jeta zlasti ti dve vrlini. Z občudovanja vredno iskrenostjo se je mladina lotila vseh vprašanj, ki danes zanimajo človeka. Od najbolj sploš- nih socialnih in etičnih vprašanj prehajajo raz- glabljanja mladine do poedinca kot osebnosti, ki mu nalagajo

največje dolžnosti

do skupnosti. Pri tem pravilno podčrtavajo, da je skupnost vsebina poedincev, kolektiv to- raj vsebina večih individualnosti. Zato ima po- sameznik do skupnosti obveznosti, od skupno- sti pa samo tedaj lahko kaj terja, ako je kot poedinec izvršil svojo dolžnost do skupnosti.

Ideali

mladine so torej jasni in čisti ter nepopisno oddaljeni od vsega onega, kar bi naši mladini rada naprtila mrka reakcija.

Mladina hoče delati, hoče narod vzdrami- ti v prerojenje na vseh poljih in področjih. Saj vprav mladina najbolj čuti pomanjkljivosti in napake naših dni, zato ji moramo tudi z ume-

vanjem olajševati njene napore in jim poma- gati k uspehom.

Slovenski napredni kmeti bo to storil povsod in vselej, kadar in v kolikor mu bo mogoče, o delu in načrtih mladine pa bo »Kmeti list« tekom leta še večkrat sprego- voril.

Lojze Tomažič:

Iz starega v novo leto

V zadnji številki Kmetkega lista sem na- pisal nekaj besed o tem, da bodimo združeni in organizirani, o zavednosti kmetkega človeka in o pomenu stanovskega lista kot glasnika na- ših interesov.

Zaključili smo staro in začeli novo leto. Nehote se nam obrne pogled nazaj za tistim, kar je odšlo s starim letom. Pred nami se odpre vprašnje, ali smo bili zadovoljni ali ne, ali smo s svojim delom prispevali k naši kmet- sko delavski skupnosti toliko, kolikor sme skupnost od nas zahtevati?

Kako smo bili v starem letu? V čem smo uspeli, v čem ne? In kaj nam je omogočilo, da smo uspeli, kaj nas je oviralo pri tem delu? Zadnjič sem rekel, da organizacija naročnikov ne sme biti mrtva. Biti mora živa kakor dobra družina. V tej skupnosti moramo biti trdni ka- kor kamen v zidu.

Uspeli smo vedno tam, kjer smo z odločno, z jekleno voljo vztrajali na naših zahtevah. V zadnjih letih so zahtevali dogodki od ljudi ne samo jeklenih živcev, marveč predvsem jekle- nih značajev. Zahtevali so od nas moč, ki zna- jo nekaj prenesti, pretrpeti in vztrajati. Vetr- njake, neznačajneže, sebičneže in druge moral- ne pohablence so dogodki prenašali iz pokreta v pokret, iz stranke v stranko od lista do lista, kjer se je moglo pričakovati vsaj skledico leče od mize oblastnikov.

Naša skupnost je ostala trdna, ker je v njej najmanj zaplečnikov in vetrnjakov, ne- značajnežev in zapletnikov. Zato smo vsi odgo- vorni za uspehe. Ne samo uredništvo, ali posa- mezni dopisniki. Vsi smo poklicani in dolžni kar nas je v krogu naročnikov, prispevati k odpornosti našega lista. Samozavest vseh na- ročnikov, dopisnikov in bralcev je bila odločil- na za naše uspehe. Mi smo to dosegli z močjo naše povezanosti in medsebojnega zaupanja v našem kmetkem pokretu.

Če se nekaj ni izvršilo, kar smo zahtevali, nam staro leto svarilno šepeta v uho: Premalo smo bili strnjeni, premalo smo si zaupali, pre- malo smo bili odločni. Obudi se nam kes in trdno smo odločeni da bo v novem letu dru- gače.

Takole nekako se nam vrste misli, ko pre- stopamo iz starega v novo leto. Odgovori in slike iz preteklosti nam dajo bodrilo, voljo, ko- rajžo, da bomo v novem letu zamujeno popra- vili, da bomo postali bolj živi, hrbenejši, vztrajnejši in še trdneje povezani v naši kmet- ski skupnosti.

Iz nič ni nič. Od brezdelja se ni še noben pokret začel. S tarnanjem in praznim zabav- ljanjem se ni še nobeno zlo odpravilo. Če nekaj hočemo, še ni s tem nič opravljenega. Treba je povedati kaj in kako hočemo videti urejene naše razmere, kakšen naj bo novi red, ki se o njem toliko govori, piše in napoveduje. Tega pa ne bomo mogli povedati, ako se ne zavedamo naših skupnih koristi, ako jih ne poznamo in ako ne vemo kako naj se iste zaščitijo. Kmet- ski list nas uči od tedna do tedna, od leta do leta, opozarja, roti in zahteva. Kmeti list je skupni glasnik naših koristi, on je naš vodnik in naš klicar. Kaže nam pot, po kateri moramo hoditi, da bomo dosegli ono družabno in go- spodarsko ureditev, ki bo zajamčila kmetke- mu človeku in kmetkemu stanu popolno ne- potvorbno soodločevanje.

Nov red bo dober le tedaj, ako bo zgrajen na socialnih gospodarskih in moralnih teme- ljih kmetkega doma.

To, drage tovarišice in tovariši, je naš po- zdrav v novem letu. Vsak sam si naj izpraša vest in si najde odgovor, kako bo odgovoril na vsa vprašanja, ki jih postavlja naša skup- nost in da se bo naša beseda slišala in upošte- vala povsod. Naj velja naš pozdrav vam vsem, dragi čitatelji. Vsi za enega, eden za vse! Vsi za kmeti pokret, ki je naša trdnjava, da bo močan narod in država.

Srečno in veselo Novo leto!

Po vsej Sibiriji je zavladala silno ostra zima. V mestu Irkutsku so imeli že 39° C pod ničlo, na kitajsko-sibirski meji pa kar za —42 mraza. Okrog zlatih rudnikov v Bodajboju je bilo 50° mraza, dočim zanavajo v Moskvi le —10 C pod ničlo. V južnem petrolejskem pod- ročju pa imajo še zdaj ugodno in še nekam toplo podnebje.

Doma in drugod

DARILA CIRIL METODOVE DRUŽBE

Letos je družba sv. Cirila in Metoda razposlala darila za božičevanje šolam v 158 krajih. Obdarovane šole ležijo na mežiškem področju, na Kobanskem, na severnem vznožju Pohorja, v Slovenskih goricah, predvsem v njih severnem delu vzdolž Mure, v Halozah, v vsem obmejnem pasu Prekmurja od Cankove do tromeje in nato na vzhod in jugovzhod do vznožja Lendavskih goric ter končno še na krševitem Kočevskem.

Navedenim okolišem posveča CMD stalno pozornost, njeno članstvo in sodelavci ter podporniki pa so zlasti srečni, da se tudi pri takih akcijah vedno bolj učvršča in razširja duh med sebojne povezanosti in vzajemnosti naših obmejnih in osamelih okolišev z našimi osrednjimi predeli.

Letošnja družbina božična darila so po količini dosti obilnejša v primeri z onimi iz prejšnjih let. Razposlanega je bilo poleg manjših količin rokavic, nogavic, perila in čepic še 120 žabic, 500 jopic in puloverjev, nad 230-metrov hlačevine, nad 10.000 metrov flanele in barheta ter 550 parov čevljev. V denarju izraženo pa je bila letos dosežena še več kot dvojna lanskolletna vsota, saj se je sedaj povzpela že preko din 380.000. Do tega res lepega zaključka je pripomogla predvsem desetonoembrska narodna zbirka, ki je vrgla din 232.039, dočim je ostale izdatke pokrila Družba iz svojih nadaljnjih dohodkov in sredstev.

Vsem, ki so kjerkoli in kakorkoli pripomogli do letošnjega lepega božičevanja naših malih graničarjev, se kar najiskrenejše zahvaljujemo za njih pomoč, v globokem prepričanju da se bodo v novem letu njih vrste še bolj pomnožile z mnogimi novimi sodelavci za dosedo nadaljnjih družbinah namer ter zlasti v korist splošnosti in naše jugoslovenske domovine.

V Ljubljani, 23. decembra 1940.

Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda

ODLOČNE BESEDE KATOLIŠKEGA DUHOVNIKA

Leonova družba v Ljubljani izdaja mesečnik »Čas«. V zadnji številki je napisal uvodni članek profesor bogoslovja dr. Janez Janžekovič pod naslovom »Ob odločilni uri«. Članek je za naše razmere in za naše čase zelo značilen. Nekatere odlomke objavljamo tudi našim čitateljem. Dr. Janžekovič piše med drugim:

»Stara pravda je izvojevana. Svobodni smo. Kraljuje nam kralj slovanskega jezika in krvi. Naše je vojaštvo od najnižjega do najvišjega. Naši so uradniki, naši učitelji, naša duhovščina. Tisočletni sen slovenskega naroda je postal sladka resnica. Toda svetovne vojne, ki nam je prinesla svobodo, ni konec. Zopet smo v vojni. Njene odločitve bodo še mnogo bolj važne, kakor so bile pred dvajsetimi leti. Živimo ob res odločilni uri. Danes je za šleve res hudo. Ne vedo, kam bi se skrili, kam bi pobegnili, kako bi govorili, kam se usmerili, da bi bilo za vse primere prav. Vse jim pride na misel, vse nevarnosti naštevajo, vsa skrišvališča poznajo, vse možnosti za beg so preudarili, na vsako hlapčevstvo so se pripravili. Vse jim pride na misel, samo eno ne: kako bi se branili. Zajci!«

Kdor misli, da bi mu kot Slovencu kje drugje lahko boljše šlo, kakor v lastni državi, zasluži, da bi mu s krampom puščali! Dokler obstoji močna Jugoslavija in imaš njen potni list, si močan in neodvisen.

Priroda slovenskega človeka je taka, da se mora upreti vsaki sužnosti. Slovenski kmet je potomec onih junakov, ki so branili slovensko zemljo pred turškimi vpadi, in onih puntarjev, ki so golih rok naskakovali tuje grajščine. Ta

slovenski kmet ne bo nikdar dopustil, da bi prišla njegova zemlja, ki je danes svobodna, zopet pod tujce. V odločilni uri bodo kriknile možem in sinovom: Branite nas! Naši otroci ne smejo postati sužnji!

Ne, svoje svobode ne damo nikoli več, pa četudi bi jo morali braniti samo z zobmi in nohti. Tisočkrat ljubša smrt ko suženjstvo! Svojo zemljo hočemo braniti do konca. Svobodno naj jo prevzamejo naši otroci, samo v svobodni zemlji bodo mirno počivale naše kosti. V borbi za svobodo ni razlike med pristaši strank, ni delavca in bogatina, ne izobraženca in preprostega človeka, marveč vsi smo samo eno.»

»Včasih smo slišali o francoskih katoličanih očitek, češ, ti ljudje so najprej Francozi, potem šele katoličani. Kaj če bi nas kdo vprašal, kaj smo prej, Slovenci ali katoličani? Vprašanje ni jasno. Kaj pomeni tisti »prej«?

Če pomeni »prej« časovno prednost, potem je odgovor lahek. Po času smo prej Slovenci, ker smo se kot Slovenci rodili, kristjani pa smo postali šele po Kristu. Toda tako se vprašanje ne stavi. Danes ima katoličan v Jugoslaviji tako svobodo, kakor menda nikjer drugje v Evropi. Če bi se pa le kdaj v bodočnosti postavilo? Za ta primer pa dajemo na jasno vprašanje jasen krščanski odgovor: Mi katoliški Slovenci bi ostali v narodni državi in pretrpeli v njej, če bi bilo treba mučeništvo za svojo vero. Vse drugo je strahopetno, neznačajno in zato nekrščansko. Edino na ta način bi ohranili svojo narodnost in svojo vero, z narodnim odpadništvom bi izgubili oboje. Zakaj izdajstvo naroda je v očeh kristjana smrten greh, kolikor ga ne izgovarjata nepoučenost in slaboumnost. Odpasti od naroda, da lahko ostanem katoličan, bi se torej reklo grešiti, da se zveličam. Nesmisel! Sicer pa, kako naj ostane narod katoliški, ako neha biti narod? Naša zgodovina nam je pri tem zgovorna učiteljica!«

BEOGRAJSKA OBČINA ODKUPILA ZEMUNSKO TABORIŠČE

Beogradska občina je odkupila od nemške države vse barake in instalacije, ki so bile nameščene v velikem taborišču za prehodno nastanitev besarabskih Nemcev v Zemunu. Plaćala je za nje 1.600.000 din, akoravno je stvarna vrednost dosti večja. Med drugimi napravami je dobila šest velikih kuhinj z vso potrebno posodo. V teh kuhinjah je mogoče skuhati naenkrat okoli 2200 kosil. Kuhinje bo uporabila beogradska občina pri svoji akciji za zimsko pomoč beograjskim siromakom.

KRUŠNA MOKA

se bo podražila od 5 din na 5.50 din pri nadrobni prodaji.

Pri prodaji na debelo sme znašati cena za 100 kg: a) 85 odstotne enotne nepresejane moke največ 485 din; b) navadne nepresejane moke največ 400 din; c) otrobov največ 250 din; d) cena bele moke, ki jo daje izmleti »Prevod«, ne sme biti višja od 850 din za 100 kg.

V trgovini na drobno ne sme cena enotne pšenične moke presegati 5.50 za kg in cena otrobov 2.75 din za kg (doslej je znašala cena krušne moke na drobno 5 din in cena otrobov 2.50 din).

IZPOSTAVA DIREKCIJE ZA ZUNANJO TRGOVINO V LJUBLJANI

Z odlokom ministra za trgovino in industrijo se ustanovi v Ljubljani ekspozitura direktije za zunanjo trgovino. Ta ekspozitura bo izvrševala v imenu direktije za zunanjo trgovino po njenih navodilih in pod njenim nadzorom vse posle, ki so ji poverjeni. Področje ekspoziture obsega dravsko banovino.

Ekspozituri so poverjeni naslednji posli:

da daje potrebna obvestila in vzdržuje zvezo med pristojnimi uradi, gospodarskimi ustanovami in organizacijami, kakor tudi posamezniki v Sloveniji z direktijo za zunanjo trgovino v Beogradu,

da daje posameznim carinarnicam na svojem področju v imenu direktije za zunanjo trgovino pojasnila v zvezi z izvozom in uvozom na podlagi pooblastila direktije za zunanjo trgovino,

da vodi evidenco vseh pri direktiji za zunanjo trgovino registriranih izvoznikov,

da izvršuje posle v zvezi z registracijo istih, da izdaja uvozna in izvozna uverenja, v kolikor ji to poveri direktija za zunanjo trgovino,

da po potrebi izvršuje kontrolo nad natovarjanjem in kakovostjo natovorjenega blaga, da spremlja gibanje cen in poroča o njih direktiji za zunanjo trgovino,

da se po svojih zastopnikih v imenu direktije za zunanjo trgovino udeležuje vseh konferenc in anket na svojem področju, na katere je povabljen direktija za zunanjo trgovino,

da predlaga poročila in predloge o vseh vprašanih zunanje trgovine, ki so v zvezi z gospodarstvom v Sloveniji, in

da izvršuje vse posle, ki jih ji bo poverila direktija za zunanjo trgovino.

Na čelu ekspoziture je šef, ki ga imenuje minister za trgovino in industrijo iz vrst uradnikov direktije za zunanjo trgovino.

OMEJITEV PLESNIH PRIREDITEV

Ban dravske banovine je odredil, da se smejo plesne prireditve dovoljevati samo za čas od 31. dec. do vključno 25. februarja 1941 (pustni torek), in sicer le društvom in korporacijam, ki so že doslej prirejale svoje vsakoletne tradicionalne plesne prireditve in nudijo dovoljno jamstvo, da bo prireditev potekla v redu.

Plesne prireditve se smejo dovoliti največ do 2. ure zjutraj. Pol ure po tem času morajo biti prostori izpraznjeni.

Plesne vaje posameznih društev se smejo vršiti najdalje do vključno pustnega torka prihodnjega leta.

Gostilničarjem se ne smejo izdajati dovoljenja za plesne prireditve. Paziti se mora, da gostilničarji ne bodo izrabili društev, da bi pod njihovimi imeni prirejali plesne na svoj račun.

Trajna podaljšanja policijske ure se ne smejo dovoljevati. Za poedine primere se sme dovoliti podaljšanje policijske ure največ do 2. ure zjutraj.

MED BOŽIČNIMI PRAZNIKI

je obiskal predsednik vlade Dragiša Cvetković dr. Vladimirja Mačka v Kupincu in se sestal v Zagrebu tudi še z nekaterimi drugimi ministri. Novinarjem je dal predsednik vlade v Zagrebu krajšo izjavo, v kateri je podčrtal miroljubnost naše države.

Kronični prisad v Mokronogu

Kronični prisad je za govejo živino, kakor tudi za konje zelo opasna in nevarna bolezen, na kateri večina obolelih živali pogine. Poginulost živine je za vsakega kmetovalca, posebno še če je reven in komaj preživlja ubogo kravico, težak udarec, ki ga siromak komaj preboli. Tako je pred kratkim časom zopet poginila krava nekega revnega kmetiča iz Skrovnika pri Mokronogu na vraničnem prisadu, ker je jedla seno s travnika v bližini potoka Mirne. Toda to ni edini slučaj, takih primerov je bilo že več, med drugimi je že v tem letu poginil na vraničnem prisadu tudi lep konj nekega posestnika iz Mokronoga.

Vzrok obolenosti je baje nepravilno urejen odtok iz mokronoške tovarne usnja, ki zlasti ob naraslem potoku preplavi travnike in pušča

na njih vso nesnago in odpadke kemikalij, ki se izlivajo v potok Mirno in tako povzročajo verjetno obolenost živine.

Da bi se ta nedostatek odpravil in bi se odpravil smrad po trgu Mokronogu ter preprečila nevarnost obolenosti živine na vraničnem prisadu, se je že mnogo storilo, toda vse brez uspeha. Pritožbe na sresko načelstvo in tudi na Higijenski zavod so pa čepovzročile, da se je javila v Mokronogu pregledna komisija, ki se je lahko na licu mesta prepričala, kako potrebna je preureditev čistilnikov tako glede smradu, ki ga povzroča v Mokronogu, kakor tudi z ozirom na nevarnost, kateri je izpostavljena goveja živina in tudi konji posestnikov, ki imajo tod okoli svoje travnike, toda kakor je videti je uspeh komisije za varstvo živine ostal brez uspeha. Prav nič se do sedaj še ni napravilo in tako je živina še vedno v nevarnosti, da se pojavi še več opasne bolezni med njo.

Ta zadnji slučaj je glasen opomin merodajnim činiteljem, da se končno vendar enkrat zganejo ter odrede potrebno, da se nedostaki odstranijo in uredijo čistilniki in odtoki tako, da ne bo nevarnosti za živino in da tudi prebivalci zlasti v dolnjem delu trga ne bodo prisiljeni več vdihavati neznosen smrad, ki se tod okoli razširja, zlasti poleti. Poleg tega pa je potrebno odstraniti nedostatek neposredno pri tovarni sami, kjer se izliva grenzica v neposredni bližini vodnjaka, ki lahko okuži vodo.

Naj ne bo naš klic glas vpijočega v puščavi ter naj se končno že vendar enkrat odstranijo ti nedostaki, ki ogrožajo varnost živine pa tudi zdravje tržanov samih.

Kmetška mladina

FRANKOLOVO

Na Štefanovo je priredilo naše društvo kmetjskih fantov in deklet veseloigro »Zadrega nad zadrego«. Kljub indirektni protigatitaciji je bila udeležba prav lepa, saj je bila polna dvorana občinstva. Lepo so se udeležili naše igre ljudje iz sosednjih občin Socke, Nove cerkve in Stranic. Pohvaliti moramo našega režiserja tov. Bernarda Bračiča in igralce, ki so vloge imenitno rešili. Pohvaliti moramo naše tovariše in tovarišice, ker so v enem tednu postavili nov oder. Igra se bo ponovila. — Dne 27. t. m. je umrla gospa Micka Javornik, roj. Špeglič iz Vitanj. Omenjamo, da je bila med ustanovnimi člani našega društva kmetjskih fantov in deklet. Kot dekle se je vedno udeleževala naših prireditev. Na večjih tekmah koscev je nastopila kot grabljica. Pridni nekdanji naši članici ključemo: lahka ti bodi zemljica!

BERIČEVO PRI LJUBLJANI

Društvo kmetjskih fantov in deklet v Beričevem priredi v nedeljo 5. januarja 1941 veseloigro v petih dejanjih »Slaba vest« in sicer v Kmetškem domu v Beričevem. Začetek ob pol 4. uri popo. vstopnina običajna. Ker bo igra nudila mnogo razvedrila, zato bodo gledalci prišli na svoj račun. Vljudno vabimo!

× Umrl je 20. decembra Maks Hribaršek p. d. Vrhinšek v Dolu pri Frankolovem. Vsi okoličani se ga spominjamo, da je bil vedno vesele narave. Saj je še pol ure pred smrtjo zapel. Spisal je mnogo veselih in krasnih pesmi, med njimi tudi: »Preljuba frankolska dolina in tvoja nedolžna mladina« itd. Opozarjamo, da bo po novem letu pričel izhajati v »Kmetškem listu« njegov podlistek o raznih dogodivščinah iz našega kraja. Zato si pa pa Frankolovčani naročajte »Kmetški list«, da boste čitali v njem tudi kos svojega življenja.

Namesto božičnega premirja, krvave borbe

Božični klic o miru letos pač ni našel nikjer na zemlji pravega odziva. Vojna vihra je divjala ves božični čas z nezmanjšano srditostjo in bolj in bolj je podoba, da se še ni razpasla do svojega največjega obsega. Veliko sil je na delu, da bi pritegnile v vojni vrtinec še tisto malo sveta, kar ga je doslej zunaj njega. Vsak trenutek se vznemiri ta ali ona nevtralna država. Le veliki modrosti državnikov in jekleni uvidevnosti prizadetih narodov se imamo zahvaliti, ako je doslej vojna ostala vsaj do dosedanjega obsega omejena. V tem pogledu nam novo leto ne odpira prav nič rožnatih razgledov za bodočnost. Sicer upamo, da neposredno za našo državo trenutno ni vojne nevarnosti, vendar pa je svetovni položaj na splošno tak, da človek res nikoli ne ve ne ure ne dneva.

Ako pregledamo glavne dogodke zadnjih dni, se nam pokaže takale slika:

ALBANSKO BOJIŠČE

V grško-italijanskih bojih v Albaniji je vojna sreča še vedno na strani Grkov. Malo pred svetim dnem so Grki po srditih in dolgotrajnih bojih zavzeli pristanišče Himara ob Jonskem morju. Mesto Himara je bilo zadnje čase večkrat imenovano v zvezi z mestoma Tepeleni in Klisura. Vsi ti trije kraji so vojaško zato tako važni, ker obvladajo vsa pota v Valono, največje albansko pristanišče, kdor jih ima v svoji posesti. V Valono namreč držita dve cesti: ena ob morju iz Himare, druga po notranjosti dežele iz Tepelenja oziroma Klisure.

Z zavzetjem Himare je sedaj za Grke obmorska pot v Valono tako rekoč prosta. Premikanje čet po tej poti lahko odslej v glavnem motijo le letala. Zato je tudi umljivo, da so bili boji za posest tega kraja tako srditi in krvavi. Tudi grška poročila pravijo, da so Italijani junaško branili svoje postojanke. Ko pa so Grki zavzeli važne višine po okolici, odkoder obvladujejo lahko tudi samo mesto, so italijanske čete uvidele nevzdržnost položaja in so mesto izpraznile.

Po grških poročilih so v Himari grške čete zasegle precej vojnega plena in ujele večje število italijanskega vojaštva. Iz Himare sedaj prodirajo Grki dalje vzdolž obale in so bili za bojišč le še 36 kilometrov oddaljeni od Valone.

Vzporedno s tem se vrše hudi boji tudi na ostalih odsekih bojišča, zlasti pri Tepeleniju in Klisuri, kjer pa bitka še ni odločena v korist nobenega tabora. Tako Grki kakor Italijani dobivajo stalna ojačenja.

Na sveti dan so italijanska letala napadla grški otok Krf, ki je tudi pri nas znan iz zadnjega nastajanja naše kraljevine Jugoslavije. Po

uradnem grškem poročilu je bilo pri tem zračnem napadu ubitih 21 oseb, 30 pa jih je bilo ranjenih.

Po nekaterih vesteh so sedaj boji zavzeli tudi pri odseku ob Ohridskem jezeru večji obseg. Grki so zasedli vas Lin ob cesti proti Elbasanu, ki je važno zbirališče italijanskih čet in vojnega materiala.

V podrobnostih o žrtvah teh borb si obojestranska poročila često precej nasprotujejo, kar pa je v ostalem zlasti pri sedanjem načinu vojskovanja čisto razumljivo. Ta ali ona stran pogosto misli, da je kako letalo bilo sestreljeno, medtem ko se je dejansko s spretnim manevriranjem rešilo. Zato si poročila ne le na tem, ampak na vseh bojiščih zlasti glede letalskih izgub često močno nasprotujejo.

V AFRIKI

Na afriških bojiščih se nadaljujejo krajevni boji. Tekom angleške ofenzive je bilo po dosedanjih angleških poročilih ujetih 36 tisoč italijanskih vojakov, med njimi 1704 častnikov. Več tisoč italijanskih ujetnikov še čaka v taboriščih blizu bojišča na prevoz v glavno zbirališče in odtod v zaledje.

Pri Bardiji, ki so jo Angleži obkolili, se vrše le topovski dvoboji. Angleži še nadalje zbirajo sile in pripravljajo odločilni napad na to trdnjavo. V vodah zapadno od Sidi Baranija se zbirajo številne enice angleškega vojnega brodovja. Tudi dobivajo Angleži stalna ojačenja v težkem topništvu.

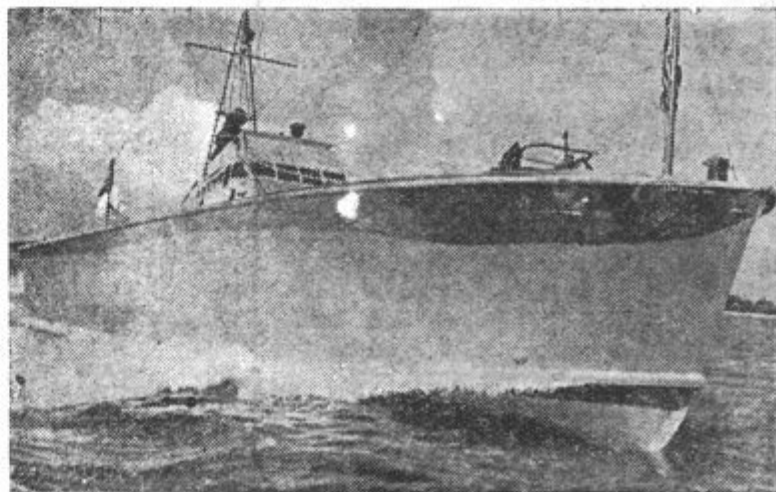
Italijansko trdnjavsko topništvo čvrsto odgovarja na angleško obstreljevanje in pogosto tudi z uspehom. Vse kaže, da je to obojestransko delovanje uvod v bližnjo odločilno bitko za posest tega utrjenega pristanišča.

ABESINIJA

Po poročilih iz Kaira so se začeli v južni Abesiniji upori domačinov proti Italijanom. Več tisoč upornikov je zbranih po gorah in gozdovih in stalno napadajo Italijane. Oboroženi so z angleškim orožjem, a uporniški voditelji so celo v stikih z angleško vojsko. Iz zasede napadajo zlasti prometne zveze, spuščajo pa se v borbo tudi z italijanskimi četami. V nekem takem spopadu je bil uničen cel italijanski bataljon.

MED NEMČIJO IN FRANCIJO

Maršal Petain je končno veljavno odklonil nemško zahtevo, da naj bi Laval zopet sodeloval v francoski vladi.

BORBENI COLN ANGLEŠKE VOJNE MORNARICE med vožnjo v Rokavskem prelivu

ANGLIJA — ITALIJA

Dne 22. decembra je angleški ministrski predsednik Churchill po radiu govoril italijanskemu narodu. Uvodoma je naglasil, kako je strašna misel, da divja med angleškim in italijanskim narodom vojna. Angleži so bili vedno prijatelji italijanskega naroda in tudi prvoborci za ustanovitev zedinjene Italije. V zadnji vojni proti barbarstvu — je med drugim dejal Churchill Italijanom — smo bili vaši vojni tovariši. Še 15 let po tisti vojni smo bili vaši prijatelji. Čeprav ustanove, ki ste jih po vojni sprejeli, niso našim sorodne in se razlikujejo, po našem mnenju, od tistih osnovnih sil, ki so ustvarile zedinjeno Italijo, smo vendar hodili drug ob drugem složno in v miru ter v dobri volji. Sedaj pa se med seboj vojskujemo. Sedaj pa smo preleteli, da stremimo za uničenjem drug drugega.

Zakaj vse to? Churchill je dejal, da je samo en mož tisti, ki je italijanski narod postavil v smrtno borbo proti angleškemu imperiju ter oropal Italijo simpatij Amerike. Da je to velik mož, ne zanikam.

Nato omenja Churchill italijansko-angleški spor zaradi Abesinije, ki je bila članica Zveze narodov in je to postala prav na italijansko posredovanje. Kot tako, jo je morala Zveza narodov ščititi v primeru napada. Kljub vsemu je pa bil angleško-italijanski spor premalen, da bi bil mogel roditi take posledice in tako sovraštvo med dvema sicer prijateljskima narodoma.

Churchill je končno omenil, oziroma prečital pismo, ki ga je pred izbruhom sovražnosti med Anglijo in Italijo pisal Mussoliniju, ter pismo, ki ga je v odgovor na to prejel. Na podlagi vsega tega, je dejal Churchill, naj italijanski narod sam presodi, kdo je želel vojno.

Churchillu je odgovoril italijanski list »Giornale d' Italia« (Italijanski dnevnik), ki trdi, da Anglija ni nikoli podpirala Italije, temveč jo je vedno skušala izkoristiti za angleške cilje. Med svetovno vojno — trdi omenjeni list — je Anglija prodajala italijanske žrtve svojim sedanjim zaveznikom. Pravo angleško politiko pa je odkril vsemu italijanskemu narodu šele prav abesinski spor. Ta vojna je upor siromanih, toda zdravih narodov proti sistem imperialnih hegemonij, ki same zase zahtevajo moč na zemlji in bogastvo vsega sveta. Za Italijo predstavlja ta vojna trganje verig in borbo za boljšo bodočnost.

V nadaljnjem piše italijanski list, ki brez dvoma izraža uradno italijansko gledanje na položaj, da Churchillov govor priča, da Anglija ne more vzdržati vojne v Sredozemskem morju in se zato vrača k političnim motivom. Govor predstavlja novo priznanje vojnih dogodkov.

NEMŠKE ČETE V ROMUNIJ

Obilo pozornosti so vzbudili novi transporti nemških čet v Rumunijo. Gre baje za pol milijona mož. Madžarska je ukinila veliko število vlakov, da bi tako olajšala čim hitrejši prevoz nemških transportnih vlakov v Rumunijo. Kakor trdijo nekatere vesti, je ob tem dogodku začela Rusija zbirati svoje čete ob Besarabski meji, da se tako zavaruje zoper vsako iznenadenje.

Medtem pa, ko je mednarodne kroge še vedno vznemirjala tako veliko transportiranje nemških čet v Rumunijo, prihajajo iz angleških virov vesti, da pri teh transportih sploh ne gre za vojaške vlake, ampak le za maskirane petrolejske vlake. Nemci — tako trdi angleško poročilo — se namenoma poslužujejo za prevoz rumunskega petroleja vojaških transportov, da bi tako petrolejski prevoz kolikor mogoče bolj zakrili in seveda tudi bolj zavarovali.

Katere vesti so bolj točne in bolj odgovarjajo resnici, se bo itak kmalu pokazalo. Verjetno pa je, da bo na vsaki inačici teh poročil nekaj resnice.

ZADNJI DOGODKI

Nemci so ta čas zlasti srdito napadali ponoči London. Angleška poročila pravijo, da se je usipal na mesto pravi ognjeni dež.

PREDSEDNIK ROOSEVELT

Je v svojem govoru izjavil, da je pomirjenje sedaj nemogoče. Nemci so zasedli Belgijo, češ da ji preti nevarnost s strani Anglije, zdaj pa napadajo Anglijo iz Belgije.

Navedel je še več podobnih primerov in naslovil na prizadete resen svarilni klic. Med drugim je dejal, da tudi italijanski narod ne sluti, kakšna usoda ga čaka.

Vse kaže, da bo Rooseveltov govor odločilno vplival na nadaljnji razvoj vojne in da stojimo pred velikimi dogodki.

SPREMEMBE V ANGLEŠKI VLADI

Ministrski predsednik Churchill je izvedel precej značilno in pomembno preobnovo svoje vlade. Iz vlade je izstopil dosednji zunanji minister lord Halifax, ki je pomenil v angleški vladi še vedno Chamberlainovo tradicijo.

Njegovo mesto je zavzel Eden, ki je bil angleški zunanji minister za časa italijansko-abesinske vojne. Njegovo tedanje delovanje daje slutiti, kakšna bo odslej angleška zunanja politika.

SOVJETSKA RUSIJA

se je pričela vedno bolj zanimati za Balkan.

Po priključitvi Besarabije Sovjetske zvezi se je živo zanimala za ureditev plovbe po Donavi. V komisijo za rešitev tega vprašanja je poslala prvega tajnika v komisariatu za zunanje zadeve Soboljeva. Stalin in Molotov sta kandidirala v Besarabiji pri volitvah v vrhovni sovjet (parlament). Sovjetske ladje so prevzele pretežni del rečnega prometa v ustju Donave.

Vsi ti momenti kažejo dovolj zgovorno o ruskih interesih na Balkanu, ki ji narekujejo posebne odnose do posameznih podonavskih držav.

KEMIJA V SLUŽBI POLJEDELSTVA NA DUNAJSKEM POMLADANSKEM VELESEJMU

Dunajski Pomladanski Velesejem, ki se vrši od 9. do 16. marca 1941., bo tokrat vsekakor v središču interesa jugovzhodnih evropskih agrarnih držav, razen tega bo pa tudi pri nemškem poljedelstvu, posebno še v Ostmarku, zbudil največje zanimanje. Kakor izvemo z dobro poučene strani, bo na Pomladanskem Velesejmu Državna stanica za prehrano v posebnih poučnih izložbah pokazala najnovejše rezultate poljedelske znanosti in tehnike. Zastopane bod najbolj znane firme industrije po-

ljedelskih strojev, za katere vlada na evropskem Jugovzhodu najživahnejše povpraševanje, ravnotako pa tudi kemička industrija z velikimi posebnimi oddelki. Predvsem bo kemična industrija v južni veži zbrala pod geslom: »Kemija v službi poljedelstva« vse tiste proizvode, ki direktno ali indirektno delujejo na povečanje agrarnih pridelkov. Sem spada razen raznih gnojil tudi področje zaščite rastlinstva, sredstva za zaščito lesa, za barvanje in konzerviranje itd. Tudi farmacevtski proizvodi in živinozdravilstvo imajo za Jugovzhod posebno važnost. Treba je računati z velikim obiskom poljedelskih interesentov z Jugovzhoda že zaradi tega, ker bo reklama Dunajskega Pomladanskega Velesejma v glavnem na to usmerjena. Zborovanja s predavanji v okviru Velesejma zagotavljajo obisk proširjenega kroga interesentov.

Položnice

V zadnjo številko »Kmetškega lista« smo priložili vsem našim cenj. naročnikom

položnice

s prošnjo, da bi se jih poslužili za poravnavo naročnine še pred novim letom. Ob tej priliki pa ponovno prosimo vse one cenj. naročnike, ki imajo na naročnini še kake zaostanke, da te nakažejo zanesljivo z naročnino za leto 1941.

Čitajte in naročajte »KMETSKI LIST«!

Nekaj o Londonu

Podatki o Londonu so zelo različni. V Londonu so danes uprte oči vsega sveta.

London je že zelo staro mesto. Prvi početki se zaznavajo še iz starega veka, ko so Kelti naselili obale reke Temze. Naselbina se je imenovala Londinium.

Točno število londonskega prebivalstva je težko dognati, nedvomno pa je London takoj za New Yorkom največje mesto na svetu. Upravno je Anglija razdeljena na grofije, katerih eno tvori tudi London. Londonska grofovsko uprava računa s 4.500.000 prebivalci, v londonski policijski okoliš pa spada 7.000.000 ljudi. Uprava londonskega vodovoda mora z vodo preskrbovati 7.000.000 Londončanov, dočim mora poštna uprava skrbeti za pošto 8 milijonov ljudi.

Londonska luka je ena največjih na svetu in preskrbuje polnih 20.000.000 Angležev in

Angleške telefoniste s čeladami na glavi pri svojem opravilu

priladnikov drugih narodnosti. V pristanišču vidiš na levo in desno velike prekoceanske parnike in množico žerjavov, granikov in obalnih vozil. Mnogo je tudi ogromnih dokov, med katerimi so najbolj znani: Sv. Katarina, potem India Milwall, Surrey, Comercial in Royal.

Spremembe zakona o ljudskih šolah

Naznanilo o tem je prinesel naš list v 45. št. l. l. z naslovom Višje ljudske šole, iz katerega je razvidno uradno pojasnilo o nalogah te šole. Te knjige so si več ali manj enake v mnogih državah. Referat, ki je imel nalogo sestaviti uvodno besedo k novemu učnemu načrtu, si ni hotel z njo beliti glave. Lepih besed o ciljih ljudske šole najde lahko povsod dovolj.

Medtem so dobile nekatere organizacije ta učni načrt v izjavo.

Ker bo trajal pouk na višji ljudski šoli štiri leta in je obvezen za učence, ki so končali štiri razrede ljudske šole in ne nadaljujejo šolanja na kakšni drugi šoli, je končna ureditev tega vprašanja izredne važnosti za kmečki stan. Naš list nima prostora za podrobno razpravo o nameravani preosnovi ljudskega šolstva, vendar je naša dolžnost, da opozorimo pred uveljavljanjem novega načrta na sledeče: Proti razširjenju in poglobitvi splošne izobrazbe ni noben kmet in tudi ne more biti, ker ve, da zavisi tudi njegovo uspevanje ne le od strokovnega, ampak tudi od splošnega znanja. Toda z razvoje mdanašnjega šolstva ne more biti zadovoljen.

Od meščanskih šol smo pričakovali veliko. V resnici pa niso izpolnile vseh nad niti kmetu niti obrtniku. Pozabile so svojo nalogo in se skušale čim bolj izenačiti s srednjimi šolami v cilju in metodiki. Ne dajejo naraščaja ne trgovcu ne obrtniku ne kmetu, ampak v glavnem množe število onih, ki vidijo svoj življenjski smoter v prelivanju tinte po raznih pisarnah in raznašanju aktov in zmanjšujejo število dobrih strokovnih delavcev.

Ljudska šola pa skuša čim bliže priti meščanski šoli. Izvrstni način poučevanja vseh predmetov po enem učitelju (razredniku) se opušta, pouk se razdeljuje med razne učitelje,

Po vsem svetu slove tudi doki Tylburi. — Leta 1937. je znašal promet v londonskem pristanišču 62 milijonov neto ton. Ladij, ki jim je matica in glavno oporišče London, je bilo leta 1938. 3837 s skupno tonažo nad 4.000.000 registriranih ton.

kakor da je snov tako težka, da je eden ne more obvladovati. Tako se izgublja nad vse potrebna koncentracija (osredotočenost) pouka, isto vprašanje se obravnava pri raznih urah, čas se trati.

Čas pa igra v kmečkem življenju veliko vlogo. Doraščajočo mladino potrebujemo za delo, ker ne moremo denarja za najemanje poslov in ker je treba človeka že mladega pritegniti k delu, ako hočemo, da ga bo znal in se ga ne bo sramoval.

Da bo ljudska šola na kmetih odgovarjala potrebam, si moramo predvsem biti na jasnem, katero in koliko splošnega znanja je potrebno kmečki deci ter koliko strokovnega znanja lahko nudi ljudska šola kmečkemu naraščaju.

Na vasi bi torej morala biti šola drugačna, kakor v industrijskem kraju, kjer je namenjena delavskemu otroku.

Noben predmet se naj ne bi poučeval samo zato, da se pokaže moč njegovih zagovornikov. Kar je potrebno, naj bi se učilo v potrebni meri, s primerno izrabo časa in v medsebojni zvezi med vso učno snovjo. Za kmetkega otroka je dragocena vsaka ura, kaj šel vsako leto!

Iz naših krajev

× **Uredništvo »Jutra«** je uvedlo zbirko za pomoč bitoljskim žrtvam. Te dni je odposlalo »Jutro« 25.000 din predsedniku bitoljske občine.

× **Povišani davki.** Z novim letom so bili povišani nekateri posredni davki, državne trošarine in cene monopolnim predmetom, ker so se zaradi povečanja draginje povečali tudi državni izdatki, kakor pravijo. Posledica povišanih davkov bo verjetno tudi ponoven dvig

cen in povečana draginja. Tako se lovi draginja sama za svoj rep. Povišani davki zaradi draginje, draginja zaradi povišanih davkov.

× **Škoda**, ki so jo napravile tuje letalske bombe v Sušaku, znaša po komisijki ugotovitvi blizu tri milijone dinarjev. Najbolj je bila prizadeta hiša inž. Marinovića.

× **Na Štefanovo** je v silobranu zabodel z nožem Fran Tekonja tesarskega pomočnika Leopolda Karneta, ki je v družbi še drugih dveh prijateljev razgrajal pred Fekonjovo hišo. Zabodeni Karnet je rani podlegel. Orožništvo je aretiralo njegove prijatelje in Frana Fekonjo. — V Korenovi gostilni na Kokoljanščaku pri Sv. Juriju ob Ščavnici je neki Tivadar iz Kamenščaka ustrelil gostilničarja v grlo in ga smrtno nevarno ranil.

Sele pred nekaj dnevi je bil med Madri-dom in Barcelono zopet vzpostavljen promet, a državljanska vojna že davno ne divja več...

V francoskih avtomobilskih tvornicah bodo v kratkem pričeli izdelovati mesto avtomobilov razne poljedelske stroje. Bravo!

× **V ljubljanski bolnici** je umrl ugleden kovaški mojster iz Šklendrovca pri Zagorju Ognjeslav Finčinger. Pokojni je bil značajan mož, velik nacionalist in zaveden Sokol. Bil je deloven član JNS na Polšniku in zaslužen delavec vseh naprednih in nacionalnih organizacij. Pogreb se je vršil iz Sokolskega doma v Zagorju na pokopališče ob veliki udeležbi naroda. Naj počiva v miru. — V Ljubljani je umrl bivši magistratni direktor dr. Miljutin Zarnik, sin velikega slovenskega politika dr. Valentina Zarnika.

× **Zagrebski nadškof dr. Alojzij Stepinac** je te dni blagoslovil v Štrigovi pri Ljutomeru prenovljeno župno cerkev. Pri šolski proslavi je nadškof napovedal, da bo Štrigova prav kmalu priključena k banovini Hrvatski.

× **Med božičnimi prazniki** je prispelo v Beograd 40 srednješolcev, ki so bili več dni gostje Nj. Vel. kralja. Mladi kraljevi gostje so iz vseh banovin. V Beogradu so si gostje ogledali razne kulturne ustanove in napravili izlet po Donavi in Savi.

× **Umrljivost otrok do desetega leta** je v Jugoslaviji skoro trikrat večja kot v drugih državah.

O izumih

Veliko lažje se je uveljavila cestna železnica, ki je kot prva na svetu pohitela s potniki po ulicah bavarsko-nemškega mesta Münchena. Proti njej so dvignili svoje glasove samo člani »Olepševalnega društva«, ki so temeljili na tem, da razpredene tramvajske električne žice »kvarno vplivajo na lepoto mesta...«

Železnico je izumil leta 1779. na Angleškem rojeni **Jurij Stephenson**, sin bornega rudarja. V mladih letih je trpel mnogo pomanjkanja, bil pa je izredno bistre glave. Leta 1814. je izumil prvo lokomotivo, ki pa jo je kasneje tudi sam precej izpopolnil. Tudi Stephenson je naletel na mnoga gluha ušesa in norčevanje. Iz njegove železnice se je norčeval celo znameniti francoski državnik Thiers, ki je dejal: »Kar dajte Parižanom na razpolago železnico in glavo stavim, da se ne bo nihče hotel z njo voziti.« Podobno se je o Stephensonovem izumu izrazil sloviti francoski fizik in astronom Dominik Orago, ko je rekel, da bi železnica podušila vse potnike, ki bi se z njo vozili skozi sto metrov dolg predor. — Kako bi izgledala današnji svet in človek brez železniškega prometa?...

Pisalni stroj, ki je duša vsake pisarne, francoski fizik **Jean Foncault**, rojen leta 1819. Do ideje pisalnega stroja je Foncault prišel najbrže vsled tega ker ni mogel vsled krčev v prstih pisati. Foncault svoje iznajdbe ni znal pravilno izkoristiti. Zato je ostala za dolgo dobo pozabljena in se je pričela uveljavljati

trgovskega podjetja ali uredništva, je izumil šele po izumiteljevi bedni smrti.

Za človeštvo silno važni iznajdbi sta tudi **telefon in telegraf**. Prvega je izumil Nemec **Filip Reis**, po poklicu učitelj. Prvič je svoj model telefona pokazal javnosti leta 1861., a pri ljudeh ni naletel na potrebno razumevanje. Priznanje si je pridobil šele mnogo pozneje. Iznajditelj **brzjava** je ameriški slikar **Samuel Morse**, ki se je rodil leta 1791. v mestu Charlestownu v Zedinjenih državah. Poleg slikarstva se je prav mnogo bavil tudi z vprašanji elektrike. Rezultat njegovega delovanja in razglabljanja je bil leta 1835. prvi brzjavni aparat, s katerim je bilo s pomočjo električnega toka sestavljati besede iz črtic in pik. Sistem teh pik in črt se imenuje po svojem izumitelju **Morsejeva abeceda**. Morsejevega izuma patentni uradi dolgo niso hoteli priznati... S patentnimi uradi je sploh križ. Tako niso hoteli priznati že nekaj, danes skrajno važnih pridobitev človeškega uma kot **ledenico, kuharika na plin, zobato železnico in prvega topa iz litega železa**. Pruski patentni urad n. pr. ni hotel dati priznanja patentu za **zračne železniške zavore** in to leta 1870. ko so bile te zavore vpeljane že po mnogih železnicah v raznih državah.

Zdravniška ved aje ogromno pridobila, ko je nemški profesor **Viljem Röntgen**, rojen 1845., leta 1896. odkril skrivnostne, vseprodirajoče električne žarke, imenovane po svojem iznajditelju **Röntgenovi žarki**, s katerimi zdravniki prav mnogokrat lahko ugotovijo razne notranje bolezni.

Pogovorili smo se že o nekaterih za človeštvo izredno važnih izumih in iznajdbah in zdaj nam preostanejo še zrakoplovi in letala.

Prvi zrakoplov je izumil grof Zeppelin, mnogo mu je pa pri tem poslu pomagal znameniti in še živeči nemški zrakoplovec dr. Eckener. Starejšim bralcem »Kmetkega lista« je še gotovo prav dobro v spominu kako so Nemci s svojimi zrakoplovi v pretekli svetovni vojni neprestano bombardirali Angleško prestolnico oLondon, vsi se pa še spominjamo kako je italijanski general **Nobile** s svojim zrakoplovom poletel (tudi preko naših krajev) na severni tečaj, a v tem ni uspel ker se je zrakoplov zrušil na led. Tam bi žalostne smrti pomrla prav vsa ekspedicija, če je ne bi rešili Sovjetski ledolomilci. Tudi še nismo pozabili nedavne katastrofe nemškega zrakoplova »Hindenburg«, ki je ob pristanku v Ameriki nenadno zgorel z vsemi svojimi potniki. In leta 1899. so se prav vsi norčevali iz grofa Zeppelina, češ, da je norec, ki hoče »letati po zraku z nekakšno svojo cigaro«.

Amerikanca brata **Wilbur in Orville Wright** sta bila prva človeka, ki sta sestavila **pramodni današnjega modernega letala**, to se pravi, takšnega stroja, ki je težji od zraka, a se v njem obdrži s pomočjo motorne pogona. Prvič sta brata Wright poletela leta 1904. že kar 19 km v daljavo. Da se je letalstvo razvilo v tolikšni meri kot to vidimo danes, je treba šteti v »zaslugo« svetovni vojni, v kateri so ta zračni aparat silno in hitro izpopolnili.

× **Pred kratkim se je vršila** v trgovinskem ministrstvu konferenca, ki so ji prisostvovali zastopniki trgovskih zbornic iz Ljubljane, Beograda, Sarajeva, Skoplja in Novega Sada. Razpravljali so o vprašanju veleblagovnic. Trgovske zbornice so odločno proti ustanavljanju in poslovanju veleblagovnic v naši državi. Na konferenci so bili sprejeti v tem smislu potrebni sklepi.

× **V Zagrebu so aretirali Portugalko** 25letno Margareto Gehlovo, ki se je nosila silno elegantno, kar ni nič čudnega, saj je bil njen prijatelj 70letni žid — špekulant Salomon Moise, ki je živel in bogatel na račun in žulje hrvatskega naroda. Zdaj se dični špekulant nahaja v internaciji, policija pa bo njegovo priležnico izgnala, ker ne more dokazati, da se poštenim potom preživlja. Imela je avto, draga krzna in mnoge dragulje.

× **V Gornjem gradu** bo prihodnje leto ustanovljena nova katastrska uprava. Tozadeven odlok finančnega ministra je bil že podpisan.

× **V Črni gori so našli** še en angleški aeroplan razbit v gorovju nad Kručkim poljem. Štirje člani posadke so našli smrt pod ruševinami letala.

× **Kranjska hranilnica** se je s sklepom upravnega odbora združila s Hranilnico dravske banovine. Zavod s 50 milijoni vlog bo posloval naprej v Kranju kot podružnica Bano vinske hranilnice.

× **V oktobru je bila draginja** za 7 odst. večja od meseca septembra lanskega leta. Draginja še vendar raste. Jugoslavija je po stopnji draginje druga država v Evropi.

× **V sladkorni industriji** Jugoslavije je 80 odst. tujega kapitala. Največ je madžarskega.

× **Potrošnja sladkorja.** V Ameriki se potroši na glavo letno 46 kg sladkorja. V Jugoslaviji se potroši samo 5.5 kg na osebo letno.

× **Kmetijski strokovnjaki** so izračunali, da primanjkuje našemu kmetijstvu še najmanj 100.000 plugov.

× **Beograjski policaji** so zbrali nad en milijon dinarjev za zimsko pomoč. Denar so razdelili med človekoljubne beograjske ustanove, ki skrbijo za reveže v zimskem času.

× **Svet za zunanjo trgovino** je sprejel novo uredbo o kontroli izvoza žive živine. Po tej naredbi je dodeljeno zadrugam 50 odst. izvoznikom in trgovcem 30 odst., proizvajalcem pa 20 odst. vsega izvoznega kontingenta žive živine.

Iz tujine

× **Angleški kralj** je praznoval 14. decembra svoj 45. rojstni dan. Ob tej priliki je kralj prejel čestitke iz vsega sveta.

× **Sovjetski listi poročajo**, da sta Stalin in predsednik vlade Vjačeslav Molotov sprejela kandidato za volitve ljudskih poslancev v pred nedavnim pridobljeni Besarabiji. Stalin sam bo kandidiral v Kišinjevu.

× **O radiju, ki ga rabimo** pri zdravljenju raka, vemo le toliko, da je strašansko drag. Ves svet ima le 257 gr radija, če pa bi ga stisnili skupaj, bi dobili komaj takšno kepico kot je igralna žoga za tenis.

× **V Buenos Airesu izdelujejo** nov serum proti jetiki, katerega je sestavil asistent ondotnega bakteriološkega zavoda Josus Pueyo. Enega prvih serumov proti tej zavrtni morilki človeštva je sestavil tudi slovenski zdravnik dr. Tone Jamar, ki je prav pred kratkim umrl. Dr. Jamar je sam bolehal na pljučni tuberkulozi, ki pa si jo je svojim serumom prejel, pa se mu je žal preselila v grlo. Ko jo je s svojo metodo zdravljenja prejel tudi odtod, mu je bolezen udarila v oči in je priljubljeni in odlični zdravnik po daljšem bolehanju oslepel. Če bi bil dr. Tone Jamar sin kakega drugega in ne našega naroda, bi v svetu našel dovolj razumevanja za svoje odkritje, ki bi lahko služilo vsemu človeštvu. Toda slovenski narod je že takšen, da vedno bolj ceni tuje, importirano blago in tuje ideje kot pa nekaj slovenskega.

× **Na Pečengi**, pokrajini znani iz sovjetsko-finskega spopada, je mnogo rudnikov, med katerimi prevladujejo posebno nikljevi. Te rudnike je zdaj pričela izkoriščati Sovjetska Rusija, ki je s tem postala največji proizvajalec niklja na svetu.

× **Glasilo sovjetske vojske** »Krasnaja zvezda« poroča, da ima ruska vojska na meji Mongolije velike vojaške vaje.

× **Belgijski kralj Leopold** je pred kapitulacijo belgijske vojske trikrat opozoril Francijo in Anglijo, da njegova vojska ne more nadaljevati vojne, prvič, ker je Nemčija premočna, drugič pa ker je Belgijcem dovolj krvavljenja za tuje narode.

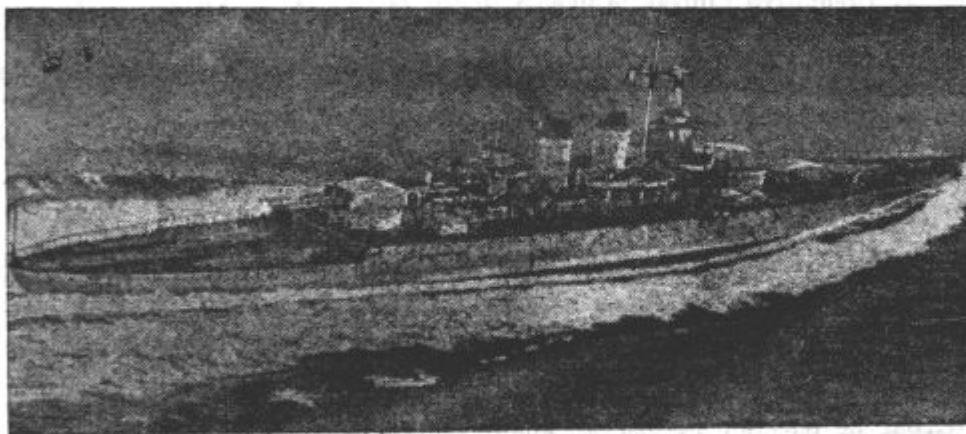
× **Novo, silno eksplozivno snov** je nedavno odkril čilski inženir Basilio Garis.

× **Ruske in nemške vesti** pravijo, da bo verjetno kmalu sledilo izseljevanje Nemcev iz Litve, ki je zdaj sestavni del Sovjetske Zveze. Vrše se že diplomatska pogajanja, praktična izvedba pa se bo pričela začetkom prihodnjega leta.

× **Predstavniki britanskega** blokadnega ministrstva sir Walter Layton je izjavil ameriškim novinarjem, da potrebuje Anglija v prvi vrsti čim večje število trgovskih ladij.

× **Nov protiletalski top** so preizkusili v USA. Ta top funkcionira s pomočjo elektrike, kar se vrši neobičajno naglo, dočim je manipuliranje s tem topom izredno lahko. Nov top je lažji in cenejši od vseh dosedanjih sistemov. Nekatere vesti raznih novinskih agencij pravijo, da bo Amerika odstopila precej takšnih topov Veliki Britaniji.

ITALIJANSKA
OKLOPNICA
tipa »Littorio«
ima 35.000 ton

Pogledi v vojno

Človeški rod je spet zdivil. Živimo v času hudih tegob, nihče pa ne ve povedati kam bo ladja človeštva prijadrala. Ljudska masa razpravlja le o morebitnem zmagovalcu ali morebitnem premagancu. Tu pa tam se najde kak pameten človek, ki zamahne z roko ter obsodi prav ves človeški rod, z njegovimi raznobarnimi voditelji vred. Prav ima. Morda mi bo kdo ugovarjal, toda prinese naj mi pred obraz žive ali mrtve dokaze o nekrivdi vsega človeštva in njegovega sedanjega družabnega ustroja. Čemu le človek tolikanj posluša voditelje, potem pa čez nje na mah udriha, ako mu ne nudijo vsega zaželenega?! In zakaj so voditelji v tolikšni meri slavohlepni, da to njihovo bolno stremljenje škoduje njim samim, še bolj pa ljudskim množicam? Zdaj ni čas za odgovore na ta vprašanja, zdaj je svet v požaru, vojnih krivcev pa ne bo dognala nobena v teh časih živeča glava, najmanj pa čudno sestavljena in na še bolj čudnih idejah sloneča francoska Pétainova vlada. Krivce sedanje vojne vihre bodo našim potomcem pokazali v vsej goloti in pravi luči le objektivni zgodovinarji, izmed katerih pa se najbrže še nihče ni rodil. Mi smo danadanašnji vojni preblizu, da bi lahko ohranili hladno misel in še hladnejši po-

gled v svet našega časa. Vsled povedanega se smemo in moramo omejiti le na izvršena dejstva, jih po svoje kritizirati, pa tudi o njih razpravljati, saj se tičejo nas samih. Povdariti pa je treba, da zavisimo vsi le od trenutnega našega položaja, zato tudi naša sodba, še bolj pa obsodba ne more biti absolutnega, ampak je le relativnega značaja.

Naš čas se bo rešil le v prerojenem in s humanimi idejami prežetem kmetstvu, ki bo z zdravimi pogledi na človeka in svet započelo novo, lepše in stvarnejše življenje. V to globoko verujem, zdi se mi pa tudi, da ta čas ni več daleč...

Preroben in z novimi idejami prežet bo vstal z vesoljnim kmetstvom tudi naš slovenski in jugoslovanski kmet!

TRIKOT: ANGLIJA—FRANCIJA—NEMČIJA

S prvim septembrom 1939. je vzdivila vojna med Nemčijo in Poljsko in vsa Evropa se je z ostalim svetom zgrozila nad močjo in uničevalnostjo modernega orožja. Preko nižin Poljske so vzdrvele cele množice nemških motoriziranih edinic, nad junaško Varšavo pa so zagospodovali nemški bombniki, ki so to prelepo slovansko mesto s svojimi strahotnimi bombami skoraj izenačili z zemljo. Poljska je strta padla pred noge nemškega nacional-so-

cialističnega vojaka, ki ji je zadal take rane, da jih poljski delovni človek še dolgo ne bo mogel izlečiti.

Velika Britanija je s svojo zaveznico Francijo nekaj časa pred izbruhom vojne garantirala nedotakljivost meja Poljske. Zato je vzvalovila vojna tudi med zapadnima zaveznicama in Hitlerjevo Nemčijo. Toda vse to so bili samo navidezni vzroki, kajti obe strani sta se že precej časa pripravljali na odločilen spopad, v katerem naj bi igral novo nastali politični in družabni sistem fašizem vloga napadalca in zrušitelja »okostenelega« liberalnega demokratizma, ki sta ga podedovanega in že močno križanega zagovarjali in se ga držali z vsemi močmi imperialni velesili Velika Britanija in Francija. Velika razlika vlada med besedami in pojmi imperialen in imperialističen.

V današnjem času pomeni pojem »biti imperialen« imeti v oblasti in politično ter gospodarsko izkoriščati že dobljeni ali priborjeni imperij, »biti imperialističen« pa znači imperija še ne imeti, ampak si ga želeči. Torej bi imperializmu prav lahko vzdeli tudi ime »ne biti imperialen«, dočim bi za oznako že imperialnih držav nikakor ne mogel veljati narobe obrnjen izrek.

Beseda imperium oz. imperij je latinska in

■ Po vsem svetu so se pred nedavnim razširile vesti, da so bile v Milanu, Firencah in Trstu demonstracije, pri katerih so demonstranti kazali svoje nezadovoljstvo z vzkliki: »Nočemo vojne! Dol z vojno!«. Zdaj so uradni krogi iz Rima te vesti odločno demantirali kot strogo neresnične.

■ Nemški narodno-socialistični namestnik za Norveško Terloven je izdal nalog, s katerim razpušča občinski odbor v glavnem norveškem mestu Oslu, ki je bilo še pred nemško invazijo prestolnica norveškega kralja.

■ Angleški kralj je odlikoval dva dninarja, ki sta kljub bombardiranju rešila večjo množico žita, ki bi drugače bilo uničeno. Takih hrabrih Angležev, pravi londonska propaganda, je po vsej Angliji veliko.

■ V Eltonu na Angleškem je slovita univerza, ki pa so ji nemške bombe razdejale kar šest glavnih zgradb.

■ Rumunski list »Vertul«, ki je pisal proti Nemčiji, je Antonescova vlada ustavila in prepovedala nadaljnje izhajanje tega časopisa.

■ Finski zaliv, znan iz nedavnega sovjetsko-finskega spopada je po raznih poročilih pričel močno zamrzovati. Zamrznilo je tudi leningrajsko pristanišče.

■ 90 cm dolgo in 55 cm debelo postrv je ujel neki ribič v Uniji pri Ponteverdri. Riba tehta 8 kg, njeno starost pa cenijo na 20 do 30 let.

■ Iz Francoskih Alp prihajajo poročila, da je tamkaj zapadel tolikšen sneg, kakršnega tamonjši prebivalci ne pomnijo že dvajset let.

■ Zaloga kave in čaja se na Švedskem stalno krčijo in radi tega že nastopajo različne bojazni, kajti za prebivalce severnih dežel sta kava, še bolj pa čaj pol hrane.

■ Madžarska vlada je odredila čim večjo štednjo razsvetljave.

■ V Manillo je priletelo 12 ameriških vojnih letal. Sedaj je na Filipinskih otokih že 26 ameriških letalnih trdnjav.

■ Španska vlada je določila za rudnike osemurni delavnik, kar je vsekakor lepo, nas pa kljub temu zanima kdaj namerava general Franco izdati tudi druge prepotrebne reforme, proti katerim je ravno on sam dvignil državljansko vojno.

■ General Gallet, ki je bil v Belgiji nekdanji šef generalnega štaba, je nedavno umrl. Bil je eden izmed najboljših evropskih vojaških strokovnjakov. Pokopali so ga v Bruslju, glavnem mestu Belgije.

■ Avstralska vlada je naročila, da se v Kvanselandu zgradi tovarna za vojno industrijo v vrednosti milijon funtov šterlingov. V teh tovarnah bodo proizvajali topove, municijo in ostali vojaški material. Minister za preskrbo je izjavil, da bo v teh tovarnah zaposlenih 2500 delavcev. Poudaril je tudi, da bodo zgradili celo vrsto delavnic za izdelavo raznih pomožnih sredstev, ki so potrebna za vojno industrijo.

■ V tem letu se v Rusiji zelo živo dela na polju zimskega športa. Te dni bodo priredili veliko smučarsko tekmo v Kirovu, pri kateri bode sodelovalo okrog sto tekmovalcev. Druga velika tekma se je pričela v Sertavali v Kareliji. Smučarsko tekmo za prvenstvo SSSR za leto 1941. bodo priredili meseca januarja, kjer bo sodelovalo 850 smučarjev. Tudi v ozirih drsalnega športa se zaznava velika živahnost. Umetna drsalca Andrejev in Kuznječov sta v odlični formi.

■ V New Yorku so izvedli prvo zatemnitev, ne da bi predhodno o tem obvestili prebivalstvo. Ob 1. ponoči so pogasili vse luči, gorele pa so svetilke v ladjedelnicah v Brooklynu. Nato so New York preleteli bombniki. Zanimivo pri vsem tem je, da je neki Ameriški inženir izumil poseben sistem, po katerem je tudi ob zatemnitvi mogoče nadaljevati delo. Tako vidimo, da se tudi Združene države pripravljajo na eventualnosti.

■ Madžarska patriotska udruženja so priredila zborovanje, ki se ga je udeležilo preko 100.000 ljudi. Manifestirali so za regenta Horthyja, ki je pred 21 leti v mestu Segedinu

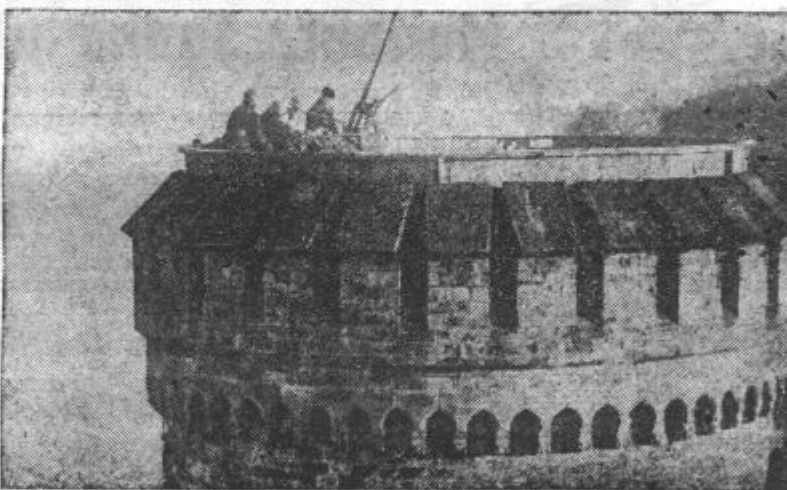
udušil komunistično diktaturo. Navzočih je bilo mnogo najrazličnejših delegatov iz vse Madžarske. Predsednik vlade grof Teleki je zadržal te komunistične diktature primerjal veličini revolucionarnih gibanj Italije in Nemčije po svetovni vojni 1914—18. Madžari so tudi defilirali mimo Horthyja, ki je potem v zahvalnem govoru naglašal, da so Madžari prežeti z rodoljubjem in da so prežeti tudi s fanatično vero izvrševanja svojih državljskih dolžnosti.

■ V London je pripotoval poseben Rooseveltov vojaški odposlanec polkovnik Donovan.

■ »Literary Digest«, revija iz New Yorka prinaša tole zanimivo in resnično iver: Ljudje so res kaj čudni. Če jim rečeš, da je na nebu 890.775.453 zvezd, tedaj ti bodo prav radi verjeli. Če pa stoji na vratih tablica z napisom »Sveže pobarvano«, se bo vsakdo s prstom dotaknil vrat, da se prepriča...

■ Neki veliki poznavalec žensk — piše ameriški »American Magazine« — je izjavil, da so skromne ženske mnogo opasnejše ko znamenite lepote. Če se nahajamo v družbi lepote, uporabljamo vse svoje moči, da odolevamo njenim čarom. Med tem se poleg ženske, ki nima posebnih čarov počutimo popolnoma sigurni. In to je velika napaka — tedaj se kaj lahko vjamemo...

■ Ameriški publicist Marshall je v New Yorku ustanovil odbor, ki naj bi deloval proti vstopu združenih držav v vojno. Nastopal bo tudi proti tistim, ki so za pomoč Angliji in sicer pod geslom: »Zedinjene države naj se brigajo zase!« Kako bo uspel, je še velik problem...

PROTILETALSKA BATERIJA v nekem nemškem mestu ob Renu

pomeni veledržavo. Če hočemo primerjati imperialne države kot sta Anglija in Francija v Evropi, Zedinjene države v Ameriki, z imperialističnimi in politično mladima vesilama Nemčijo in Italijo ter zraven šteti še daljnovzhodno Japonsko, moramo odkritega srca reči, da med vsemi temi vesilami v političnem in gospodarskem smislu ni prav nikake bistvene razlike. Imperialistične (osvajalne) so morale biti nekdanji tudi tisti dandanašnje vesile, ki so si svoj imperij že ustvarile, a gredo danes z vso močjo proti novim imperialistom.

Vsak imperialističen narod mora biti borbena in v svojih podvigih neustrašen, v prvi vrsti pa mora imeti premetene in previdne diplomate (državnike). Najbolj so nekdanji služili imperialističnim težnjam hrabri in mnogo tvegajoči morjeplovci, ki so pod zastavo svoje dežele odpluli v široko morje iskati novih ozemelj in ljudstev, prvenstveno pa tešila svoji neutolažljivi pustolovski žilici.

Eden teh je bil odkritelj Amerike Krištof Kolumb, ob njem pa prav lahko postavimo tudi Vasca da Gama in severnjaške Normane, ki so pluli po vseh tedaj znanih morjih in celo ustanovili angleško kraljestvo. Francoska pokrajina Normandija še danes nosi ime slovitih pomorščakov s severa (Norman — severni človek).

Preden je nastopila s svojimi imperialističnimi težnjami Anglija, so nad Atlantskim oceanom in Sredozemskim morjem gospodovala tri države in sicer Španija, Portugalska in Holandska, ki pa jih je angleško brodovje premagalo in si samo šlo iskati imperija. Angleži današnjega imperija morda nikdar ne bi imeli, če ne bi bila njihova domovina otok, kar jih je sililo, če so hoteli v svet, da si najprej zgradi močno in solidno brodovje.

Francija je prišla do svojega svetovnega imperija samo zaradi tega ker je bila nekdanji trdna in enotna država, dočim sta bili Nemčija in Italija neenotni državni in politični telesi, z mnogimi kneževinami in manjšimi kraljestvi.

In zdaj smo segli stvári v jedro. Anglija in Francija sta si morali, če sta hoteli svoje kolonije donosno izčrpavati, v prvi vrsti ustvariti močno in raznoliko industrijo, kajti uspešno in dobičkanosno gospodarsko izkoriščanje raznih delov imperija se vrši lahko le s stroji in drugimi sličnimi napravami.

Med tem, ko sta si Anglija in Francija, ki sta bila mimogrede povedano med seboj tekmeča in drug drugemu nevoščljiva, pripravljali industrijo, ki naj oskrbuje njuna imperija, se je prvič v obeh omenjenih državah rodil nov sloj človeške družbe — proletarijat, drugič pa sta se združili v enotni državni telesi Nem-

čija pod knezom Bismarckom, Italija pa pod narodnim junakom Garibaldijem. Obe »že imperialni« državi sta se morali varovati obeh nasprotnikov: svojega bedno plačanega, a skrajno iskoriščenega delavstva (proletariata), predvsem pa industrijske konkurence iz novo nastalih velikih držav Italije in v prvi vrsti Nemčije.

Ljudje zdravih možgan in dalekovidnih misli so že takrat zaslutili, da bo nekoč prišlo do volčjega spopada med »že imperialnimi« in »še ne imperialnimi« silami. Imperialistična je postala posebno hohenzollernska Nemčija, dočim se je Italija predala imperialističnim idejam v bistvu šele pod Mussolinijem.

Začetkom našega stoletja je že pričelo pogrmovati, strela pa je udarila šele takrat, ko so Angleži v družbi s Francozi začutili, da je šla Viljemova Nemčija s svojim »Drang nach Osten« (»Pojdimo na vzhod!«) že preko meja v prvi vrsti angleških interesnih sfer. Bilo je to nesrečnega 1914. leta.

■ Predsednik egiptске vlade Sahri paša je priredil na čast zmagovitemu angleškemu generalu Wawellu svečano kosilo, ki so mu prisostvovali tudi drugi angleški častniki britanske bližnjevzhodne armade.

■ Bolgarski ministrski predsednik dr. Filov, ki je precej časa bolehal, po vesteh iz Sofije okrevaj ter tudi že prevzel vladne posle.

■ 14 angleških vojnih ladij, ki so bile stacionirane v Gibraltarju, je nedavno odplulo v neznano smer Atlantskega oceana. Odhod eskadre so spremljala in obenem nadzorovala številna angleška letala.

■ Pri znanem madžarskem listu »Pester Lloyd« je glavni urednik odpustil prav vse židovske sodelavce. Prav take ukrepe je izvedla tudi večina madžarskih listov.

■ Svetovni prvak v boksu je postal znani boksar Joe Louis, ki je v odločilni tekmi premagal boksarja Al Macoya. Louis je že bil pred leti svetovni boksarski prvak.

■ Ameriški mornariški minister Knox je novinarjem izjavil, da je podpisal sporazum za izgradnjo 40 novih rušilcev.

■ Švicarska vlada je izdala strožje odredbe glede švicarske meje napram vsem mejaškim državam.

■ Sovjetska Rusija je naročila v Rumuniji velike količine drv, ki jih bodo potrebovali v Rusiji za zimo.

■ Ameriško delavstvo je zbralo v nabiralni akciji 80.000 dolarjev, s katerimi bodo kupili za Anglijo velik bombnik, ki ga bodo Angležem poklonili kot božično darilo.

■ Francoski katoličani že mislijo na evharistični kongres, ki naj bi se kot 35 kongres te vrste moral vršiti v Nici. Nadškof iz Nice je novinarjem izjavil, da se bo kongres vršil takoj potem, ko bodo med Francijo ter Nemčijo in Italijo sklenjene mirovne pogodbe.

■ Finsko trgovsko odposlanstvo, ki je v poslednjih mesecih vodilo pogajanja po balkanskih državah, je prispelo v Bratislavo, kjer nameravajo ustvariti finsko-slovaško trgovsko pogodbo.

■ Mussolini je s posebno odredbo uzakonil smrt za vsakega izsledenega špekulanta ali korupcionista. Izdal je odredbe, nanašajoče se na racionalizacijo živil in življenjskih potrebščin.

■ Svak maršala Čangkajška, Soong je odpotoval v London, da bo vodil posvetovanja za novo pogodbo med Čangkajškovo Kitajsko in Veliko Britanijo. Najbrže bo Soong dosegel polne rezultate.

■ V norveškem glavnem mestu Oslu so pred nedavnim svečano posvetili prvi dom norveške nacional-socialistične omladine. Svečano posvetitev so obiskali poleg Norvežanov tudi mnogi predstavniki nemških oblasti.

■ Vojvoda Windsorski in njegova soproga sta odpotovala iz Severne Amerike nazaj na Bahamsko otočje.

■ Huda epidemija hripe, ki zdaj razsaja po delu Kanade, je za gotovo dobo onemogočila za delo 20 odst. delavcev v tovarnah glavnega mesta Kanade Ottawi.

■ V Moskvi je bilo pred nedavnim 30 koncertov na katerih so predvajali sovjetski glasbeniki izključno dela nesmrtnega Beethovna.

■ Zaradi okvare na motorju se je v Združenih državah zrušilo na zemljo neko veliko vojaško letalo, namenjeno za Anglijo. Vsa posadka je bila na mestu mrtva.

Sejmi

5. januarja: Slov. Konjice;
6. januarja: Novo mesto, Ormož, Murska Sobota;
7. januarja: Metlika, Smartno/Litiji, Ormož, Ptuj, Dolnja Lendava;
8. januarja: Celje, Ptuj, Trbovlje;
9. januarja: Turnišče;
10. januarja: Maribor;
11. januarja: Brežice, Celje, Trbovlje, Planina okr. Šmarje pri Jelšah.

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hišnici št. 14.194.

„DRAVA je PRAVA“

zavarovalnica malega človeka

Maribor, Sodna ulica 1, v lastni palači

Domači zavarovalni zavod — zavaruje za smrt in doživetje — za dobiček in gospodarsko osamosvojitve — za rento, starostno preskrbo, preužitke, pokojnino — denar zavarovancev (njihova premijska rezerva) je varno naložen. — Kdor želi sebi in svojem dobro, se zavaruje pri „DRAVI“!

Zahtevajte prospekte in obisk zastopnikov!

„EKONOM“

družba z o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, karuzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rudninskega superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke

Zahtevajte pri Vašem trgovcu Naš čaj!

Mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935 l. S. br. 14.004

Na prodaj pri:
Kmetijski družbi

r. z. z o. z.

v Ljubljani

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani — Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun Poštne hranilnice 14.257

Brzjav: „Kmetiskidom“ — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun — Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice — Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive obrestuje po **4 do 5%** Za vse vloge nudi popolno varnost! **Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!**